

Зображення війни у творах образотворчого мистецтва

Леонід Перфецький
в мундирі козака «Залізної Дивізії».

Леонід Перфецький «Останні набой»

Історичні події окремих народів зберігалися і зберігаються різними способами, серед яких найважливішими є історичні записи, наукові студії, документальні матеріали, мемуаристика. На підставі цих матеріалів можна докладно вивчити історію даної доби, певних історичних моментів, проаналізувати позитивні і негативні аспекти, зробити висновки відносно цілей та результатів окремих історичних зусиль. Усі ці документи дають офіційно-інформативний, але відносно сухий матеріал, без заглиблення в емоційний аспект подій, без зображення жахів, жорстокості, нелюдськості у даних ситуаціях.

Важливим додатком до документальних історичних фактів були і є мистецькі твори, які зображують

особливі історичні моменти. Ці твори відзначають важливі героїчні вчинки, завзяті подвиги, тріумфальні досягнення. Залежно від того, як мистець оформив свій задум на полотні, картина могла мати не тільки ілюстративну вартість, але також висловити пронизливий осуд воєнних дій і наслідків війни. Є всесвітньо відомі мистці, які своїми полотнами висловили осуд жорстокості, немилосердності людських дій під час воєн. Однією із найвідоміших картин на цю тему осуду є *Гуерніка* (Guernica) Пабло Пікассо, яка зображує жахіття, звірство та нелюдськість війни.

Недавно образотворча колекція нашого музею збагатилася картиною на вищезгадану тематику. Христина Конашевич-Перфецька подарувала акварель Леоніда Перфецько-

го «Останні набой». На картині зображена готова до атаки військова частина Української національної армії. У нашій збірці ми маємо ще дві картини Леоніда Перфецького на баталістичну тематику. Обидві картини зображують битви українських Січових Стрільців з москалями.

Леонід Перфецький (1901-1977) народився в Галичині. Він студіював у мистецькій школі Олекси Новаківського, а згодом у Краківській академії мистецтв та в Парижі. Брав участь у групових мистецьких виставках у Львові і в Парижі. У роки визвольних змагань служив в українській армії і брав участь у воєнних діях. Перфецький найбільш відомий як маляр-баталіст, хоча він також здобув визнання і за свої мистецькі твори на релігійну тематику. Його баталістичні твори є надзвичайно

важливими для української історії. Мистець з особливою докладністю відтворював події визвольних змагань, в яких бачимо як героїчні, так і трагічні моменти. Найвідомішим його твором є Крути, де зображено трагедію героїчної битви молодих студентів-кадетів, які обороняли Київ від наступу большевицької армії. Більшість творів Перфецького, які були у Львівських музеях, знищені у сталінські часи. Після війни мистець емігрував до Канади. Жив у Монреалі, де й помер. Мистецька творчість Леоніда Перфецького має особливу вартість, як в мистецькому, так і в історичному аспектах. Його твори - це важливі візуальні документи військових подій в Україні у період змагань за незалежність.

Любов Волинець

